

Finansdepartementet
Pål Haugerud
Pb 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref	Vår ref	Dato
10/5364 WM	08/2- HJE	20. juni 2012

Vedrørende tilråding om utelukkelse

Etikkrådet viser til brev fra Finansdepartementet 25. mai 2012, der departementet ber om en oppdatering av rådets tilråding fra 1. desember 2010 om utelukkelse av Repsol YPF og Reliance Industries, som ligger til behandling i departementet. Rådet er bedt om å oppdatere saken i lys av tegn til at myndighetene i Peru har endret holdning til urfolksspørsmål. Departementet nevner spesielt den nye loven om forhåndskonsultasjoner av urfolk, og at regjeringen i Peru har fremholdt at den vil se økonomisk viktig ressursutvinning og sosiale hensyn i sammenheng.

Utgangspunktet er at Etikkrådet vurderer konkrete selskaper, ikke myndigheter eller deres politikk. Tilråding om utelukkelse av Repsol og Reliance Industries ble avgitt 1. desember 2010. Selskapene er sammen med PetroVietnam partnere i et fellesforetak som driver oljeleting i blokk 39 i peruansk Amazonas. I mai 2011 ble det gjort offentlig kjent at Conoco Phillips hadde solgt sin andel i fellesforetaket til PetroVietnam som i sin helhet er eid av den vietnamesiske stat. Conoco Phillips var ikke omfattet av tilrådingen fordi rådet var kjent med at selskapet ville selge seg ut da tilrådingen ble avgitt. Utover dette har det ikke vært endringer i fellesforetaket.

Repsol som er operatør i blokk 39, planlegger å fortsette letevirsomheten og prøveboringen i blokken. Selskapet leverte en ny miljøkonsekvensutredning for ytterligere seismiske undersøkelser og boring av prøvebrønner til myndighetene i april 2011 som fremdeles er til behandling i gruve- og energidepartementet i Peru.¹ Konsekvensutredningen legger opp til at prøveboringen vil finne sted over en periode på fem år.² Selskapet forventer å igangsette boringen i 2012.³

Kjernen i rådets tilråding er spørsmålet om hvorvidt det er en risiko for at det lever urfolk i frivillig isolasjon i blokk 39, såkalte ukontaktede urfolk. Rådet konkluderte i sin tilråding

¹ <http://www.minem.gob.pe/descripcion.php?idSector=2&idTitular=218>.

² Informe N. 200-2011-MEM-AAE/MB, 5. observasjon.

³ http://www.repsol.com/pe_es/corporacion/conocer-repsol/actividad/upstream/peru_2008.aspx.

med at det ut i fra en samlet vurdering av den informasjon som var tilgjengelig, var en sannsynlighet for at det finnes urfolk som lever i frivillig isolasjon i blokk 39, og at fortsatt leteaktivitet i blokken ville medføre en uakseptabel risiko for at selskapene gjennom å utsette disse for kontakt, ville medvirke til menneskerettighetsbrudd. Rådet framholdt også at usikkerheten om de isolerte urfolkens nærvær i blokken skyldtes at det ikke var gjennomført nødvendige vitenskapelige undersøkelser for å avklare deres tilstedeværelse her.

Etter det rådet kjenner til, er det siden tilrådningsen ble avgitt, ikke gjort noen nye undersøkelser, verken av selskapet, den multikulturelle kommisjon eller andre for å avklare spørsmålet om urfolkens eksistens i blokken. Det er heller ikke rapportert om nye tilfeldige funn av spor etter ukontaktede urfolk. Det faktiske grunnlaget for tilrådningsen er dermed ikke endret.

Loven om forhåndskonsultasjoner av urfolk i tråd med ILOs konvensjon 169 (Lov nr 29785) ble vedtatt av kongressen i Peru i august 2011. Loven ble av mange positivt mottatt, men det er uenighet mellom myndighetene og urfolksorganisasjoner om hvordan loven skal gjennomføres for å være i samsvar med ILO-konvensjonen, blant annet i spørsmålet om konsultasjon. Loven trådte i kraft i april i år, etter at en multisektoriell kommisjon hadde utarbeidet forskriftene til loven.⁴

Loven er ikke gitt tilbakevirkende kraft og har derfor liten betydning for aktiviteten i blokk 39. Rådet anser den uansett ikke som relevant i denne saken, ettersom det nettopp ikke vil være ønskelig at selskaper kontakter urfolk i frivillig isolasjon for å gjennomføre forhåndskonsultasjoner. Ettersom loven nylig har trådt i kraft, gjenstår det ennå å se hvilke endringer den faktisk vil medføre for aktiviteter der urfolk, i motsetning til det som er tilfelle i den foreliggende saken, skal konsulteres.

Rådet finner det ikke relevant generelt å vurdere om den nye regjeringen i Peru i større grad vektlegger sosiale hensyn i utvinningsprosjekter. Denne saken er en vurdering av to selskaper. Når det konkret gjelder aktiviteten i selskapets blokk 39, er rådet ikke kjent med at myndighetene har gitt selskapet noen pålegg med betydning for spørsmålet om ukontaktede urfolks tilstedeværelse, ettersom de har godkjent fortsatt leteaktivitet i blokken med de samme vilkårene som tidligere. Rådet mener derfor at den politiske utviklingen i Peru vedrørende urfolk ikke synes å ha noen betydning for denne konkrete saken.

Etter dette finner rådet intet grunnlag for annet enn å fastholde tilrådningsen om utelukkelse av Repsol YPF og Reliance Industries.

Vennlig hilsen

Ola Mestad

Leder for Etikkrådet

⁴ <http://www.andina.com.pe/Espanol/noticia-ejecutivo-publica-reglamento-ley-consulta-previa-ampliacion-406709.aspx>